

Ročník V.

Číslo 3 - březen 1995

Dnes v čísle

Mezinárodní veletrh vzdělávání Kypr 95 - Promoce v Glasgow - Bude v Plzni památník podle návrhu prof. Preclíka? - Nadace prof. Šerka - Studenti versus státní majetek - 1. Fuzzy workshop Čech a Moravy - Výsledky Pedagogické konference na VUT - O holandských univerzitách - Jak staví VŠ Švýcaři - Pozdrav z Perugie - Aligátoři reprezentují VUT

Výstava holografie se v Brně líbila

Výstava holografie - "Setkání ve třetím rozměru" - kterou pořádalo VUT ve spolupráci s Francouzskou aliancí v Brně, Francouzským velvyslanectvím v ČR a Muzeem holografie v Paříži, se setkala s mimořádným úspěchem u veřejnosti. Za 32 návštěvních dnů (od 7. února do 10. března), výstavu v aule Rektorátu VUT shlédlo téměř 13 600 návštěvníků. V předposlední den výstavy, ve čtvrtek 9. března, prošlo výstavním sálem rekordních 1 064 zájemců.

Tedy i v Brně se prokázalo, že holografie lidi zajímá a přitahuje návštěvníky do výstavních síní. Obdobnou putovní výstavu hologramů v Pekingu navštívilo v r. 1983 denně 6 tis. osob, celkem kolem 200 tis. návštěvníků. Muzeum holografie v Paříži, které exponáty do Brna zapůjčilo a které pořádá putovní výstavu po celém světě, je v současné době jediným muzeem na světě, kde lze shlédnout velké hologramy a kde je umístěn i největší hologram světa. V úterý 28. března oslavilo Muzeum holografie v Paříži 15 let od svého založení.

V rámci výstavy proběhly na Rektorátě VUT dvě odborné přednášky - "Holografie v umění

a ve výstavnictví (Mgr. Ota Samek) a "Metrologické aplikace holografie" (prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc.). V první přednášce, která se konala 22. února, vzpomněl Mgr. Ota Samek historii i současné využití holografie. Princip holografie byl objeven v roce 1947 Dennisem Gabor, který navrhl i označení "holografie", tedy "úplný či celistvý zápis". K rozvoji a využití holografie však došlo až po objevení laseru, a to souběžně ve Spojených státech a v SSSR. První hologramy tedy vznikaly počátkem 60. let, přičemž v roce 1968 vyvinul S. A. Benton transmisní hologram, tzv. duhový hologram, který je viditelný v bílém světle. V současné době je holografie, která byla dlouhou dobu jen laboratorní kuriozitou, využívána v mnoha oborech lidské činnosti, např. v reklamě, v muzejnictví, v metrologických ústavech, v archivnictví, jako ochranné známky na kreditních kartách apod. Zdaleka v neposlední řadě našla holografie svoje uplatnění i v umění. Salvador Dali na počátku 70. let napsal: "Používání holografie znamená novou renesanci umění."

"Koukám jak buci, my strojařští kluci," zápis v návštěvní knize na výstavě holografie ze dne 9. března. Ostatní zápisy v knize, kterou návštěvníci během výstavy popsalí do posledního řádku, jsou většinou obdobné: "Fantastické, vynikající, nezapomenutelné, dobré, pěkné, skvělé, zajímavé - máte to za 1 - děkujeme".

(red)

Foto: František Votápek

Mezinárodní veletrh vzdělávání Kypr '95

Ve dnech 22. až 26. února 1995 se VUT v Brně zúčastnilo 2. Mezinárodního veletrhu vzdělávání v Nicosii na Kypru. Na veletrhu, který je významně podporován vládou a ministerstvem školství, vystavovalo několik desítek kyperských, řeckých, evropských i zámořských škol třetího cyklu a univerzit. Expozice naší školy, kterou navrhla a realizovala prorektorka doc. ing. arch. Helena Zemánková, CSc., reprezentovala všechny fakulty VUT. Informace podávali na místě prorektorka Zemánková a proděkan Honzík (FEI VUT).

O studium v ČR a na VUT projevil zájem řada návštěvníků, většinou kyperských občanů, ale i hostů z jiných zemí, např. Pákistánu, Iránu či Tunisu. Projevovali zájem o zahájení studia i o pokračování ve studiu po ukončení kyperských státních i zahraničních vyšších škol (college). Mimořádný zájem o nabídku vzdělání projevovali rodiče dětí, z nichž některé měly k ukončení středoškolského vzdělání ještě dost daleko. Zájem o studium převyšuje na Kypru evropský průměr.

Nejvíce se návštěvníci zajímali o obory studované na Fakultě výtvarných umění, Fakultě architektury, ale i Fakultě podnikatelské a Fakultě elektrotechniky a informatiky. Menší zájem byl o Fakultu strojní a Fakultu stavební, minimální o Fakultu technologickou a Fakultu chemickou. Zklamání byli mnozí, kteří se zajímali o stavbu námořních lodí. Expozici navštívil i velvyslanec ČR na Kypru, mnozí Češi žijící na Kypru a řada bývalých zahraničních studentů, kteří studovali na různých vysokých školách v ČR. Všichni absolventi vyjádřili výraznou spokojenost s úrovní studia a vzdělání, kterého se jim v ČR dostalo. Jejich vzpomínky na naši republiku a společnost patří mezi ty nejhezčí.

Podobné informace jako VUT byly poskytovány i v nedaleké expozici ČVUT, jediného dalšího vystavovatele z ČR. Ze zkušeností získaných jak z kontaktu s návštěvníky, tak s ostatními lze formulovat několik závěrů a doporučení:

Otevírají se rozsáhlé zahraniční trhy potenciálních uchazečů o studium na našich školách. Tyto země mají mnoho uchazečů o studium a nedostatek vysokých škol. U nás je tomu

v některých oborech naopak. Tento trh představuje již teď Indie a v blízké budoucnosti Čína. Kvalifikovaný odhad zahraničních expertů říká, že 10 % populace, která se hodlá vzdělávat vysokoškolsky, bude mít i finanční prostředky na studium v Evropě a na placení školného. Na tento trh vstupují velmi vehementně, sebevědomě a dravě maďarské, ruské, ba i polské vysoké školy a univerzity. Na tento trh hodlá zřejmě vstoupit i ČVUT v Praze.

První strategická otázka zní: Vstoupí naše škola na tento trh? Odpověď musí být jen v poloze "ano" nebo "ne". Nic mezi tím.

V případě, že je odpověď "ne", končí smysl dalších rádků. V jiném případě nastává mnoho otázek a mnoho práce.

- Je třeba vyjasnit podmínky přijetí, přijímacích zkoušek v angličtině a termínů odpovídajících možnostem zahraničních studentů.
- Je třeba stanovit výši školného i odhad výše životních nákladů zahraničních studentů. To je základní rozhodovací faktor rodiny, která hodlá investovat do vzdělání dítěte.
- Pro zahraniční studenty je klíčové obdržet diplom v anglickém jazyku, na kterém je titul uveden jako "Bachelor" - Bc nebo "Master" - MSE a který má pěknou výtvarnou podobu.
- Velký zájem je o pokračování ve studiu ukončeném na vyšších odborných školách, je nutné stanovit podmínky pro možnost pokračování těchto uchazečů v ročníku vyšším než v prvním. Je vhodné uvažovat o smluvní afilaci s vybranými vyššími školami v zemích s potenciálním zájmem o studium na naší škole.
- Je třeba navazovat smluvní kontakty s konzultačními a poradenskými firmami a centry v zahraničí, které se zabývají poradenstvím pro uchazeče o vysokoškolské vzdělání.
- Je třeba upravit učební plány a studijní pravidla tak, aby byly pokud možno kompatibilní s anglosaskými modely. Jiné modely, např. německé, mohou být zajímavé, ale země potenciálních zájemců o studium je neznají.

doc. ing. Jan HONZÍK, CSc.

doc. ing. arch. Helena ZEMÁNKOVÁ, CSc.

• PŘÍHLÁŠKY KE STUDIU NA VUT

Termín podání přihlášek ke studiu na Fakultu architektury byl 30. listopad 1994. Ke studiu se na fakultu přihlásilo 471 uchazečů. K talentovým zkouškám, které proběhly v termínu od 30. ledna do 7. února 1995, se dostavilo 402 uchazečů, z nichž 152 u zkoušek vyhovělo a 250 talentovou zkoušku nevykonalo.

Na Fakultu výtvarných umění byl termín podání přihlášek 20. prosinec 1994. Ke studiu se přihlásilo 351 zájemců. Do 2. kola talentových zkoušek, které se konalo ve dnech 14. a 15. března 1995, postoupilo 88 adeptů. Z nich již pouze 30 postoupilo do 3. kola talentových zkoušek, které proběhne 5. dubna 1995.

Úterý 28. února 1995 byl termín podání přihlášek na Fakultu podnikatelskou, Fakultu stavební a Fakultu technologickou ve Zlíně.

Na Fakultu technologickou ve Zlíně bylo podáno celkem 1 625 přihlášek. Na ekonomický směr se přihlásilo 1 324 uchazečů, na technologický směr inženýrského studia 248 zájemců a na technologický směr bakalářského studia 53 uchazečů.

Na Fakultě podnikatelské ke dni 28. února evidovali 2 700 přihlášek na bakalářské studium a 300 přihlášek na inženýrské studium.

Na Fakultu stavební se letos přihlásilo na řádné denní inženýrské studium 2 184 uchazečů. Na distanční studium bylo podáno 84 přihlášek.

Na Fakultě strojní, Fakultě chemické a Fakultě elektrotechniky a informatiky je letos termín podání přihlášek ke studiu 31. března.

(red)

• REFERENDUM NA FS VUT

Členové akademické obce Fakulty strojní rozhodli v referendu, že název fakulty zůstane nezměněn. Změnu názvu "Fakulta strojní" na "Fakulta strojního inženýrství a aplikovaných věd (FSIAV)" navrholo současné vedení fakulty, v čele s děkanem prof. Vrbkou, DrSc.

Referenda, které proběhlo ve dnech 6. a 7. března, se mohli zúčastnit pedagogičtí, vědeckí a technicko-hospodářští pracovníci (u THP - ti, kteří jsou zapojeni do výuky a výzkumu), kteří jsou v hlavním pracovním poměru k FS VUT a dále studenti denního a interního postgraduálního studia.

Z 387 zaměstnanců fakulty s právem hlasovat využilo této možnosti 263, tj. 67,9 %. Pro nový název fakulty se vyslovilo 50 zaměstnanců a 178 voličů hlasovalo pro současný název fakulty (10 hlasů bylo neplatných, 25 odmítlo obě varianty názvu). Studentů se referenda zúčastnilo 825, z nichž 102 podpořilo nový název a 662 se vyslovilo pro název Fakulta strojní (28 hlasů bylo neplatných, 33 zamítlo obě varianty názvu).

• NADACE TALENT

Dne 20. února udělila Nadace Talent v mimořádném termínu finanční příspěvek studentce 4. ročníku FAST VUT Evě Němcové. Nadace Talent, která je nezávislým sdružením české inteligence, podporuje mimořádně nadané studenty, kteří si ocitli v sociální tísní. Žádosti o zařazení mezi žadatele sociální podpory jsou k dispozici na studijních odděleních fakult.

Stánek VUT na veletrhu

Foto: Helena Zemánková

“Zlá vůle v Plzni zvítězila,” říká prof. Preclík

Pane děkane, před dvěma roky jste s prof. Ivanem Rullerem vyhráli architektonicko-výtvarnou soutěž Díky, Ameriko na památník věnovaný osvoboditelům Plzně. Realizaci díla nazvaného “Otisky”, které je tvořeno podstavcem se znaky amerických divíží a zvlněnou drapérií amerického praporu, však od počátku provázely mnohé komplikace a minulý rok na jaře situace vypadala dokonce tak, že památník v Plzni stát vůbec nebude. Jelikož 50. výročí osvobození Plzně, při kterém má být památník odhalen, se již rychle blíží, mohl byste nám říci, v jaké etapě jsou dnes práce na památníku a v čem byl změněn původní návrh?

Památník podle návrhu mého a prof. Rullera na místě, které pro něj bylo v Plzni určeno, stát bohužel skutečně nebude. Opět se ukázalo, že vítězství v soutěži zdaleka nezaručuje realizaci díla. Poté, co “Otisky” vyšly vítězně ze soutěže, rozpoutal místní tisk v Plzni kampaň proti mému návrhu. Námitky byly nejprve namířeny proti předpokládané ceně památníku, kterou představovala suma kolem 3 milionů korun. Proto jsem přistoupil na alternativu, že místo původně zamýšleného bronzu bude socha odlita z litiny. Námitky však neustaly, naopak, byly vedeny z nejrůznějších aspektů - materiál, námět, ekonomická rozvaha, historie, politika atd. Ukázalo se, že Zastupitelstvo města Plzně dá bohužel více na diletantské názory různých amatérů, samozvaných odborníků a rádoby umělců než na výrok odborné poroty. Dá se říci, že zlá vůle zvítězila a Magistrát města Plzně vypsál novou soutěž na památník. Soudit se s Magistrátem, jak mi bylo navrhováno, se mi zdálo vzhledem k významu památníku nedůstojné a tak jsem byl celou záležitostí “jen” znechucen a přestalo mi chutnat pivo. Nicméně - ač jsem neměl uzavřenou smlouvu - jsem pokračoval v práci na třetinovém modelu památníku. Drahocenný čas - potřebný k realizaci díla - zatím neúspěšně běžel a tak, když mi bylo loni na podzim nabídnuto, abych svůj návrh přece jen realizoval, nemohl jsem právě z časových důvodů nabídku akceptovat. Dohodli jsme se, že Magistrát města Plzně ode mne odkoupí třetinový model sochy, který bude umístěn někde v interiéru. Nevím ještě přesně kde, pravděpodobně ve Staré radnici na náměstí. V současné době je socha odlévána z bronzu - tedy dle mého původního záměru - v ČKD Blansko a v květnu při výročí osvobození by měla být na místě.

Shrnuto - vítězný návrh soutěže Díky, Ameriko bude realizován jako moje socha ve třetinové velikosti (památník měl být vysoký osm metrů). Práce prof. Rullera, který byl autorem architektonické úpravy okolí, nebude realizována vůbec. Na místě určeném pro památník bude stát něco jiného, ale co, natož v jakém stavu jsou tyto práce, nevím a popravdě řečeno ani mě to už nezajímá.

Zaznamenala (red)

Nadace prof. Šerka

Fakultou stavební Vysokého učení technického v Brně byla zřízena Nadace prof. Šerka. Nadace nese jméno významného pedagoga a vědeckého pracovníka prof. ing. Milana Šerka, DrSc., který dlouhodobě působil na stavební fakultě VUT v Brně a zůstává v paměti široké vodohospodářské a pedagogické veřejnosti jako příklad vynikajícího odborníka, skvělého pedagoga a obětavého přítele.

Cílem Nadace je podpora a propagace studia oboru vodní hospodářství a vodní stavby na FAST VUT v Brně. Prostředky získané Nadací jsou určeny především pro studenty a mladé pracovníky oboru a jsou směřovány zejména do těchto oblastí:

- podpora nadaných a zároveň sociálně slabých studentů formou stipendií;
- jednorázové ocenění nejlepších studentů cenou prof. Šerka při absolvování studia;
- finanční krytí studijních pobytů v zahraničí, účasti na mezinárodních konferencích, odborných stážích, seminářích atd.;
- nákup zahraniční literatury a časopisů oboru a k podpoře publikační a ediční činnosti pracovníků při tvorbě studijních materiálů pro studenty;
- pořádání odborných exkurzí posluchačů;
- krytí nákladů spojených se získáváním odborných informací z nadnárodních informačních a databázových systémů prostřednictvím počítačových sítí;
- materiální a technické vybavení pracovišť, laboratoří a učeben laboratorní a výpočetní technikou a další.

Orgány Nadace tvoří valná hromada, správní rada a statutární zástupci. Základní vstupní příspěvek, oprávnující ke členství v Nadaci je 20 tis. Kč. Členy Nadace jsou významní představitelé oboru, kteří se aktivně podílejí na realizaci záměrů Nadace v oblasti výchovy vodohospodářských odborníků. Jedná se o členy tuzemské i zahraniční. Členy Nadace ke konci roku 1994 byly:

Fakulta stavební VUT v Brně - zřizovatel Nadace; Aquatis Brno; Brněnské vodárny a kanalizace; Ekoingstav Brno; Ingstav Ostrava; Centroprojekt Zlín; Meyer Pipes Engineering GmbH - SRN; Nation Water Research Institute - Kanada; Walter ČOV; Severomoravské vodovody a kanalizace; Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků.

Nadace eviduje i řadu dalších přispěvatelů, kteří pomáhají činnosti Nadace částkami menšími, než je výše členského vkladu. Správní radu Nadace tvoří představitelé oboru, zástupci zřizovatele a zvolení zástupci členů Nadace od nás i ze zahraničí.

Statutárními zástupci Nadace byli zvoleni:

- předseda správní rady: ing. Ladislav Tuhovčák, CSc., vedoucí Ústavu vodního hospodářství obcí FAST VUT v Brně;
- místopředseda správní rady: ing. Pavel Kutálek, ředitel podniku Aquatis Brno;
- správce Nadace: doc. ing. Jan Mičín, CSc., ÚVHO FAST VUT v Brně.

Správní rada je přesvědčena, že v zájmu široké odborné veřejnosti je pomoc v řešení existujících problémů ve výchově nové generace vodohospodářů.

Nadace uvítá další náměty, které povedou ke zvýšení zájmu o studium vodohospodářského oboru a zlepšení studijních podmínek. Jsme přesvědčeni, že další organizace, právnické i fyzické osoby (zejména z oblasti Moravy) projeví zájem o činnost v Nadaci a budou se tak spolupodílet na přípravě nových vodohospodářských odborníků.

Statutární zástupci poskytnou případným dalším zájemcům. Statut Nadace i podrobné informace o její činnosti v roce 1995 a pro další období.

Adresa: Nadace prof. Šerka, ÚVHO FAST VUT v Brně, Žižkova 17, 662 37 Brno, tel.: (05) 7261 730 (správce Nadace), (05) 7261 721 (sekretariát), fax: (05) 7261 728, číslo konta: ČSOB Brno, Šumavská 33, 611 40 Brno. Číslo účtu: 8010-3067323 - v tuzemském platebním styku, 06732 - ve styku se zahraničím

doc. ing. Jan Mičín, CSc.
ÚVHO FAST VUT v Brně

Rada studentů VUT

Jak jsme vás informovali v minulém čísle, byla v únoru ustanovena Rada studentů VUT. V čele této rady stojí prezident, kterým byl na první volební období zvolen Radek Horňáček z FS VUT. Podle statutu rady trvá funkční období prezidenta jeden rok. Rovněž tak funkční období člena rady je jeden rok, přičemž tuto funkci je možné zastávat i vícekrát. Nejvyšším orgánem rady studentů je sněm, který tvoří všichni členové rady. Tajemníka a tříčlennou revizní komisi zvolí rada během měsíce března.

Cíl činnosti rady studentů je ve stanovách definován takto:

- 1) Zastupovat zájmy studentů při jednání s funkcí školy, fakult, kolejí a dalších zařízení sloužících pro studenty VUT Brno.
- 2) Koordinovat studentskou činnost na jednotlivých fakultách VUT a kolejích.
- 3) Reprezentovat studenty VUT a VUT na veřejnosti.

Sídlem rady je FS VUT, Technická 2, tel. 4114 2304.

Rada studentů má v současné době 8 členů, kteří reprezentují čtyři fakulty VUT: FEI - Petr BILAVČÍK, Tomáš KALINA; FS - Radek HORŇÁČEK, Zdeněk JIROUŠEK; FAST - Matěj SVOBODA, Přemysl VESELÝ; FP - Jana VAJDOVÁ, J. KOUTNÝ.

(red)

Soutěž pro studenty

Do soutěže “Student Incentive Competition”, kterou pořádá VUT ve spolupráci s podnikem ŠKODA a.s., bylo ke dni 13. března 1995 (termín přihlášek) podáno na VUT celkem 50 přihlášek.

Soutěž je určena výhradně pro studenty VUT, kteří se mohou soutěže zúčastnit buď individuálně nebo v kolektivu (max. 5 lidí). Úkolem je vypracovat v angličtině nebo němčině esej v rozsahu minimálně 20 stran na jedno z témat vypsanych fakultami. Počet podaných přihlášek na fakultách: FEI - 13, FS - 11, FA - 11, FCH - 6, FP - 4, FT - 3, FAST - 2.

Promoce na univerzitě v Glasgow

Do promoci našich studentů sice ještě schází několik měsíců, ale přesto bych se s vámi rád podělil o dojmy z promoci na starobylé skotské univerzitě v Glasgow, se kterou má Letecký ústav již několik let úzké kontakty. V roce 1993 byla mj. podepsána mezi strojní fakultou glasgowské univerzity (Faculty of Mechanical Engineering) a naší strojní fakultou smlouva o spolupráci, která je oboustranně plně využívána.

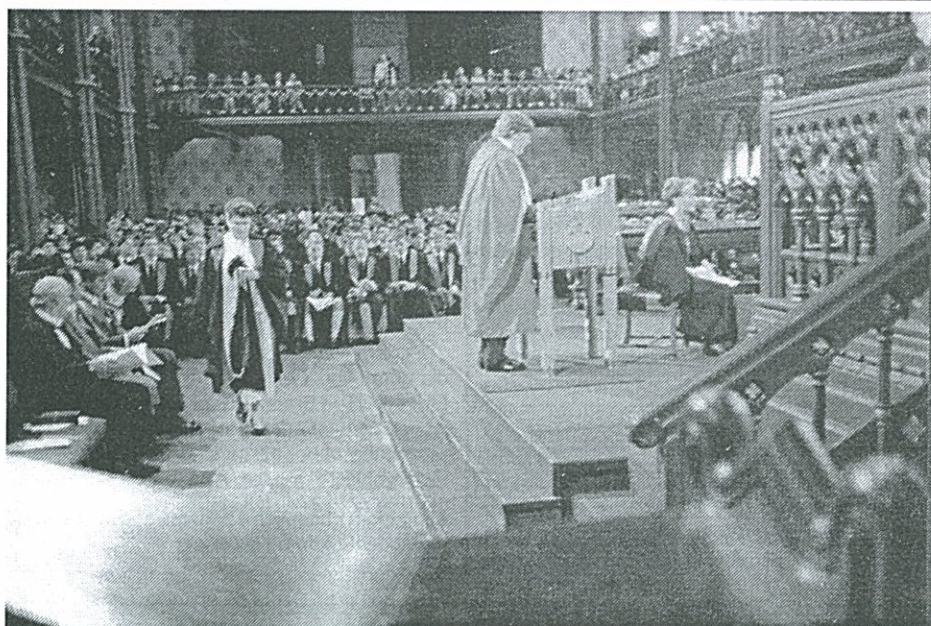
V minulém roce jsem navštívil Glasgow právě v době promoci, které stejně jako u nás probíhají v měsíci červenci. Protože mezi studenty byli i ti, kteří své diplomové projekty zpracovávali na našem Leteckém ústavu, nabídl mi vedoucí katedry letadel prof. R. Galbraith, abych se promočního ceremoniálu zúčastnil jako člen profesorského sboru, takže jsem mohl přípravu i vlastní promoci sledovat bezprostředně. Promoci řídí rektor, tedy nejvyšší představitel Univerzity. Studenti jsou oblečeni jednotně v talárech, které mohou získat z univerzitní půjčovny. "Graduation Day" probíhá ve starobylé aule a má dlouhou, žádnými politickými výkyvy nepřerušovanou tradici. Studenti kromě diplomu dostanou přehoz, doplňující talár v barvě, která přísluší té které fakultě. Strojní fakulta má barvu fialovou. Vzhledem k velkému počtu studentů (na celé univerzitě promuje v letním termínu okolo 2500 studentů) je čas na jednoho studenta velmi malý. Studentům s vynikajícími studijními výsledky se však věnuje mnohem déle - upozorňuje se na jejich studijní a vědecké výsledky aj. Morální ocenění je pro výborné studenty nesmírně významné.

Závěr promoci se od našich zvyklostí poněkud odlišuje. Profesorský sbor vedený rektorem, sledovaný právě promovanými absolventy, obchází starobylé nádvoří univerzity, aby svou krátkou procházku zakončili na krásném anglickém trávníku nádvoří u stolů s připraveným občerstvením. Samozřejmě neschází pravá skotská whisky, ale nejčastějším nápojem je sherry. Nádvoří se zaplní, je čas na fotografování, blahopřání, ale i loučení.

Na rozdíl od nás se skotští studenti nestydí za své národní kroje, takže není neobvyklé vidět pod taláry tradiční skotské "skirty" v rodových barvách tartanu.

Ještě o jedné zvláštnosti související s promoci v Glasgow bych se chtěl zmínit. Rodiče a známí studentů jsou zváni před vlastní promoci na katedry, kde jejich synové a dcery studovali. Je to zpravidla jednou a naposled, kdy se pedagogové katedry mohou s rodiči setkat. Setkání je neformální, i zde je připraveno malé pohoštění a projev vedoucího katedry je velmi krátký a neoficiální. Letecký ústav má v úmyslu tento rok uspořádat podobné setkání a věříme, že se setká s odezvou jak u studentů, tak rodičů stejně upřímnou jako ve skotském Glasgow.

doc. ing. Antonín PIŠTĚK, CSc.
ředitel Leteckého ústavu FS VUT

Promoce v Glasgow probíhají ve starobylé aule university

O Holandsku a jeho univerzitách

"Tož, abych to bral popořádku, první čistě holandský dojem jsou cihly. A okna. A hlavně velocipedy. A hlavně cihly a okna. Ty cihly, to je lokální barva Holandu: zelený kraj a v něm domeček z drobných červených bíle spávaných cihel, domečky s velkými jasnými okny a zelený kraj s cestami z cihel... A pak tedy ty velocipedy..." (Čapek, Karel: Obrázky z Holandska). Stejný dojem jako pan Čapek jsem měl po příjezdu do Nizozemí i já, byť o více jak půl století později. Jen bych dodal "...a pak ty velocipedy a automobily." Neboť kromě jízdy na biku miluji jízdu automobilem.

Porovnáme-li Holandsko s námi, pak jeho území je dvakrát menší - 42 tisíc čtverečních kilometrů, kde žije 15 milionů obyvatel. Více než polovina území leží pod úrovní hladiny moře a žije na něm 60 % obyvatel. Z celkové rozlohy zaujímají 20 % poldery, což jsou "území vyrvaná moři", území odvodněná a vysušená. Nizozemí je průmyslově vyspělý stát s vysoce intenzivním zemědělstvím a rybolovem, kde sídlí nadnárodní monopoly, jako je Shell a Philips.

Nizozemské školství má tradičně vysokou úroveň - státní i soukromé, převážně církevní. Základní školy navštěvují děti od 4 do 12-ti let. Střední školy lze rozdělit na obecné, výběrové a předuniverzitní. Do 16-ti let je školní docházka v plném rozsahu povinná a zdarma, jen některé školy požadují příspěvek rodičů, úměrný jejich finanční situaci.

Univerzitní vzdělání zajišťuje 13 univerzit, 7 teologických kolejí a dvě Open Universities pro starší ročníky populace k doplnění vysokoškolského studia. Na tomto místě je třeba upozornit na rozvinuté vysokoškolské vzdělání neuniverzitního typu, které se u nás teprve formuje. Nizozemí je hospodářsky stabilní země. Počty univerzitně vzdělaných odborníků odpovídají jeho potřebám a v nich nedochází k dramatickým výkyvům. Pro nás je zajímavé tyto počty sledovat, neboť Nizozemí má s námi mnoho společného.

Ve školním roce 1990-91 bylo zapsáno na 22 nizozemských univerzitách 178 690 studentů. Jednotlivé studijní obory studovaly v tomto školním roce tyto počty studentů a absolventů:

Studijní obor	Celkem studentů	Studentů v prvním ročníku	Absolventů
Teologie	1360	158	135
Umění a jazyky	23685	4838	2679
Filozofie	1495	220	109
Lékařství	14538	2105	1866
Zubní lékařství	819	132	169
Veterinární lékařství	1392	133	124
Matematika a přírodní vědy	12978	2528	1747
Inženýrství	26064	5469	2759
Zemědělství	5888	1207	913
Právo	29368	4957	3357
Ekonomie	24049	4890	2311
Sociální vědy	22417	1669	2633
Ostatní	14647	6364	1941
Celkem	178690	34512	20608

Všimněme si podrobněji počtu studentů studujících jednotlivé univerzitní fakulty inženýrského studia ve školním roce 1990-91

Ty jsou umístěny na třech technických univerzitách v Delftu, Eindhovenu a Twente:

Fakulty	Celkem studentů	Studentů v prvním ročníku	Absolventů
Aplikované matematiky	922	173	128
Počítačové vědy	2544	434	316
Stavební	1445	287	149
Architektury	2617	542	203
Strojní	3962	867	374
Elektrotechniky	3244	600	422
Chemické	2327	523	254
Fyzikálního inženýrství	2062	467	229
Průmyslového inženýrství a managementu	2936	622	314
Ostatní	4005	914	370

Pro naše studenty mohou tyto počty být vodítkem pro volbu "užitečného" studijního oboru. Pro naše univerzity pak může znalost těchto počtů vést k formování "užitečných" oborů co do kvality i kvantity.

doc. ing. Zdeněk HARNA, CSc.
Ústav fyzikálního inženýrství FS VUT

Pozdrav z Perugie

«Řízením osudu» se mi podařilo získat stipendium do Perugie a zúčastnit se zimního třítydenního intenzivního kursu pro učitele italského jazyka.

Naši asi padesátičlennou skupinu tvořili převážně kolegové z Brazílie a Argentiny, kteří v lednu mají letní prázdniny. V jejich zemích je o italštinu velký zájem jednak proto, že se podobá portugalštině a španělštině a také proto, že mnozí jejich prarodiče kdysi emigrovali za prací z Itálie do Latinské Ameriky. Univerzita pro cizince v Perugii, se sídlem v historickém paláci Galenga s barokní výzdobou, byla založena v roce 1925. Je to státní vysokoškolská instituce, zaměřená na výuku italského jazyka, literatury a kultury. Perugia je pohostinná zejména v létě, ale letos nečekaně nízké teploty «kosily» jednoho po druhém. Ve špatně vytopených učebnách jsme seděli často v kabátech či kožích a poslouchali výklad peruginských profesorů, kteří nás zahlcovali svými vědomostmi v blahé naději, že si koupíme právě jejich učebnice, což nám potvrdila i pozdější návštěva vydavatelství «Guerra» v Perugii.

Studium italského jazyka je naštěstí spojeno i s poznáváním malebného města Perugia s jejími 150 tisíci obyvateli. Perugia leží napůl cesty mezi Florencií a Římem, dvě a půl hodiny vlakem od perly Toskánska nebo od italské metropole. Perugia se svou nadmořskou výškou 500 m dosahuje průměrné zimní teploty 5°C, což byla téměř teplota, při které jsem se ráno probouzela ve svém podnájmu. Moje bytná zapínala topení jen na pár hodin, a to často na mou žádost, a i tu trochu tepla «procoural» její záletný kocour otevřeným oknem, zatímco na střechách starých domů ležel sníh, stejně jako na vzdálených vrcholcích Apenin.

Perugia, jako starobylé umbriské centrum, významné zejména v době Etrusků, byla definitivně podrobena Římu v roce 40 před Kristem za císaře Oktaviána. Vnitřní rozbroje značně poznamenaly vývoj Perugie, která se po tři století ocitla v područí papežského státu. Od roku 1860 se Perugia, stejně jako celá Umbrie, stala součástí Italského království.

Dostanete-li se i jen na pár hodin do Perugie, nenechte si ujít krásu a dokonalost etruské stěny (Pozzo etrusco) a etruského oblouku (Arco etrusco) z období 4. - 2. století před Kristem. Náměstí «Piazza 4 novembre» (výročí ukončení 1.světové války) s katedrálou sv. Vavřince - patrona města a palácem priorů (Palazzo dei Priori) ze 13. století vás okouzlí především nádhernou fontánou «Fontana Maggiore» se soškami od Nicolò a Giovanniho Pisaniových, zobrazujícími alegorie měsíců a vědy, biblické motivy a Ezopovy bajky. Obchodní tepna «Corso Vannucci» s nádhernými paláci nese jméno slavného umbriského rodáka, malíře Perugini, jehož vzácné obrazy si můžete prohlédnout v moderně instalované Národní galerii Umbrie, s bohatými sbírkami umbriských a toskánských malířů od středověku až po renesanci.

Perugia se může pochlubit jednou z nejstarších univerzit. V roce 1308 papež Klement V. podepisuje zakládající bulu, a tak po Bologni (r. 1114), Padově (r. 1222), Neapoli (r. 1224) se stává čtvrtou univerzitou v Itálii. Dnes se svými 26 tisíci zapsaných studentů představuje 11 fakult (právníckou, politologickou, ekonomie

a obchodu, filologie a filozofie, pedagogiky, veterinárního a humánního lékařství, přírodních věd s matematikou a fyzikou, farmakologickou, agronomií a inženýrstvím), na kterých působí 1.200 vyučujících. Fakulty inženýrství jsou nejmladší, datují se teprve od roku 1968/9, kdy se začínalo s dvouletým studiem. Studenti pak dokončovali svá studia v jiném městě, např. v Římě či v Bologni. Od roku 1979/80 je studium již pětileté, ale málokdo je pro jeho náročnost v daném termínu dokončí. Pro nedostatek místa v centru města se fakulty přestěhovaly na předměstí do nových pavilonů, rozkládajících se na ploše 25.000 m². Dnes zde sídlí fakulta stavební, elektronická, strojní a životního prostředí. Pátá fakulta, fakulta materiálů, má sídlo v nedalekém městečku Terni.

	Počet zapsaných studentů v roce 1994/5	Počet studentů končících studium v roce 1994
stavební	833	26
elektronická	1124	41
strojní	605	164
životního prostředí	164	(nová fakulta)
materiálů	432	(nová fakulta)

V současné době na 5 fakultách inženýrství studuje kolem 3.300 studentů, kterým přednáší kolem 100 profesorů a 50 asistentů. První dva roky jsou společné, studenti se specializují od 3. ročníku do jednotlivých fakult a i tam, kromě povinných předmětů, mají celou řadu předmětů volitelných. K získání diplomu musí složit 29 - 30 zkoušek. Aby mohl být student zapsán do 4. ročníku, musí prokázat praktické znalosti alespoň z jednoho jazyka dle svého výběru (angličtina, francouzština, němčina). Děkan (nemá proděkaný) a rektor jsou voleni na dobu tří let s možností být ještě jednou zvoleni. Toto rozhodnutí vstoupilo v platnost teprve nedávno, jak mi sdělil čerstvě zvolený rektor univerzity prof. Gios Calzoni (z fakulty ekonomie a obchodu).

«Můžeme si někde sednout, abych si mohla udělat pár poznámek?», zeptala jsem se sympatického černoookého studenta Marca, kterého jsem si hned «odchytla» na konečné stanici autobusu u fakulty. «Máme v patře na chodbách stolků a židle a já mám přednášky až za 15 minut», ochotně souhlasil Marco. «Také bychom něco takového mohli mít i u nás», napadlo mě v duchu, když jsem obdivovala novou zářivě naleštěnou dlažbu. A pak jsem si všimla, jak přivraňují další kovové mříže k zábradlí, které asi z bezpečnostních důvodů nevyhovovalo.

K Umbrii nepatří jen hlavní město Perugia, ale i další malebná městečka jako Assisi, Todi, Gubbio, Spoleto, Spello a Trasimenské jezero. Je to bohatý zemědělský kraj s rozsáhlými vinicemi, olivovými háji a obilnými poli. Ve mně však Perugia vyvolává především sladké představy - čokoládové bonbony «Baci Perugini» (Peruginské pusinky), kterých čokoládovna «Perugina», založená v roce 1907 a prodaná v roce 1988 nadnárodní společnosti Nestlé, vyrábí a expeduje denně 300 metrů do celého světa. Až rozbalíte oříškový čokoládový bonbon, nepaměťte si ve čtyřech jazycích přečíst krátký verš o lásce, napsaný na obalu pusinky. Určitě si je oblíbíte stejně jako já.

PhDr. Zuzana WOTKEOVÁ, CSCE
FAST

REKTOŘI ŠKOLY

Prof. Ing. Zdeněk ELGER

Rektorem brněnské české techniky na studijní rok 1905 - 1906 byl zvolen profesor Zdeněk Elger.

Zdeněk Elger se narodil dne 10. října 1871 v Novém Strašecí. V roce 1888 absolvoval s výborným prospěchem reálku v Hradci

Králové. Odborná studia ukončil v roce 1893 složením druhé státní zkoušky na odboru strojního inženýrství České vysoké školy technické v Praze. Tehdejší člen komise II. státní zkoušky průmyslník Urban ihned přijal mladého inženýra do strojírny firmy Märky, Bromovský a Schulz v Hradci Králové. Zde pracoval Elger zpočátku v oboru cukrovarnickém, později jako konstruktér v oboru parních kotlů a strojů, kompresorů a vodárenských strojů. Z jeho návrhů vzniká první rychloběžný parní stroj pro výstavu inženýrů a architektů v Praze.

Jeho odborná zdatnost a rozhodnost v jednání vedla firmu k tomu, že ho v roce 1899 jmenovala šéfinženýrem a ředitelem své strojírny v Adamově u Brna. Tento závod vedl Elger po stránce administrativní, konstruktivní i dílenské tři roky. Závod vyráběl zařízení pro cukrovary, pivovary, vodárny a chladicí zařízení.

V době, kdy bylo Zdeňku Elgerovi nabídnuto společenství ve firmě, byl vyzván profesorem Ličkou, aby se ucházel o místo profesora strojního odboru na nově zřízené české technice v Brně. Po krátkém váhání se Elger rozhodl pro působení na vysoké škole a v roce 1901 byl jmenován řádným profesorem obecné a teoretické nauky o strojích. Profesor Elger hledal stále nové směry a cesty ke zlepšení výuky podle poznatků získaných vlastní praxí, což se projevilo např. zavedením předmětu «chladicí stroje» do učebních osnov.

Při příležitosti otevření nových budov české techniky na Veveří ulici mohl návštěvníkům předvést poměrně dobře vybavenou strojní laboratoř, kterou až do svého odchodu doplňoval a zařizoval - pokud dotace dovolily - nejmodernějšími měřicími a kontrolními přístroji a novými zkušebními stanicemi. Šlo např. o zkušebnu paliv pevných, kapalných a plyných, která byla první svého druhu na strojním odboru vysoké školy v republice, dále o zkušebnu olejů, stanic na zkoušení izolačních látek apod. Intenzivně se účastnil prací na vybudování tepelné laboratoře, o jejíž povolení žádal již v roce 1908 a které se dočkal až při novostavbě laboratorních dílen v roce 1928.

Profesor Zdeněk Elger byl během svého působení na české technice v Brně čtyřikrát děkanem odboru strojního inženýrství a jedno funkční období rektorem školy.

V roce 1937 po jednoroční zdravotní dovolené profesor Elger školu z důvodu nemoci na vlastní žádost opustil. Zemřel dne 15. prosince 1940 v Brně.

PhDr. Renata Krejčí

1. Fuzzy Workshop Čiech a Slovenska

Pracovná skupina pre teóriu a aplikácie fuzzy množín pri JČMF a JSMF usporiadala v dňoch 12. až 17. února 1995 v Kočovciach pri Novom Meste nad Váhom 1. Fuzzy Workshop Čiech a Slovenska. Stretnutie popredných českých a slovenských odborníkov s účasťou renomovaných zahraničných hostí nadväzovalo na tradičné semináre poriadané už od roku 1983 pracovnou skupinou Fuzzy množiny a systémy Jednoty československých matematikov a fyzikov. Hlavným cieľom stretnutia bola výmena skúseností z oblasti výskumu a realizácie technológií založených na "fuzzy" v rámci našich krajín a oboznámenie sa s najnovšími výsledkami z oblasti inteligentných technológií a príbuzných oblastí vo svete.

Teória fuzzy množín je rozvinutá matematická disciplína, ktorá umožňuje postihnúť realitu v jej nepresnosti a neurčitosti. Teoretické výsledky priniesli významné aplikácie hlavne v súvislosti s aplikovaním fuzzy teórie na poli regulácie. Z mnohých oblastí nasadenia fuzzy technológií uvedme aspoň automobilový priemysel (Honda, Nissan, Volkswagen, Opel), chemický priemysel (BASF, Bayer, Mitsubishi), videotechniku a fotoaparáty (Sanyo, Panasonic, Canon, Minolta) alebo spotrebnú elektroniku (Hitachi, Goldstar, Sharp, Sony). Úspešné sú aplikácie v bankovom sektore, zdravotníctve, energetike, doprave, biológii, robotike, ťažkom priemysle a samozrejme v armáde. Prudký vzostup aplikovania fuzzy technológií v posledných rokoch bol najvýraznejší v Japonsku, USA a Nemecku. Výsledky prezentované na fuzzy workshope ukázali, že v našich krajinách nie sme príliš pozadu z hľadiska teoretických výskumov, avšak z hľadiska praktických aplikácií zaostávame hlavne na Slovensku.

Významné teoretické výsledky prezentoval doc. Petr Hájek, DrSc. (Ústav informatiky a výpočetní techniky, Akademie věd ČR), ktorý referoval o vzťahu pravdepodobnosti a formálnej teórie fuzzy logiky. Nie menej dôležité boli prednášky: Fuzzy integrály ako agregácie operátory (Dr. Michel Grabisch, fy THOMSON-CSF, France), Fuzzy automaty (prof. Dan Butnariu, University of Haifa, Israel), alebo zatiaľ nepublikovaný transformačný princíp pre LR-fuzzy čísla, ktorý prezentoval doc. Radko Mesiar, CSc. (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita Bratislava). Veľmi zaujímavý a pôsobivý bol príspevok prof. L. Kóczyho (Technická univerzita Budapešť) o praktických aspektoch fuzzy regulácie so zameraním sa na aplikácie v Japonsku.

Popri ďalších teoretických referátoch prezentoval ing. Vilém Novák, CSc. z Ostravské univerzity svoju koncepciu jazykovo orientovaného fuzzy regulátora, ktorá je založená na hlbokých teoretických výsledkoch fuzzy logiky a modelovaní sémantiky slov prirodzeného jazyka. Komerčným výsledkom tejto koncepcie je softwarový systém LFLC-edu 1.5, pomocou ktorého bolo realizovaných už niekoľko praktických aplikácií (napr. riadenie teploty v hliníkovej taviacej peci v Kovohutích Břidličná). Systém distribuje fy Easy Control Morava so sídlom v Břidličné.

Fakultu elektrotechniky a informatiky Vysokého učení technického v Brne prezentoval ing. Pavel Jura, CSc. Uviedol praktický príklad fuzzy regulátora, ktorý už takmer rok riadi teplotu v sušiacей peci pri extrakcii organických pojdiel z keramických materiálov. Základné princípy

fuzzy PI, PD a PID regulátorov predniesol dr. Petr Pivoňka z tej istej fakulty.

Kolínsku firmu Teco a.s. prezentoval ing. Ladislav Šmejkal, CSc. Predstavil programovateľné automaty TECOMAT NS-946 a NS-950, ktoré sú určené pre riadenie strojov a priemyslových technológií. Nové užívateľské inštrukcie pre fuzzy operácie dovoľujú sprístupniť algoritmy pre fuzzy reguláciu a fuzzy logiku až po najnižšiu úroveň riadenia, z kvalitníť riadené procesy a zaistiť značné úspory energie.

O možnostiach aplikácie fuzzy regulácie pri riadení zložitých pevných sústav referoval ing. Radim Adam, CSc. OKD, Ostravsko - Karvinské koksovny a.s. Bolo konštatované, že najbližšiu budúcnosť riadenia reálnych technických sústav má fuzzy expertný systém riadenia realizovaný v nadradenej rovine riadenia, ktorá je realizovaná nad procesnou úrovňou. Úspešnosť nasadenia fuzzy regulácie pri riadení sústav, v ktorých nie je možné vykonať klasickú identifikáciu je značná a prínosy významne prevyšujú náklady spojené s analýzou a realizáciou vlastného riadiaceho algoritmu.

Princípy aplikovania teórie fuzzy množín v informačných systémoch s bázou dát prezentoval Mgr. Jaroslav Kostelanský predstavením softwarového produktu DB-fuzzy fy Aria. Fuzzy prístup znamená zjednodušenie užívateľského rozhrania spočívajúce v možnosti pracovať s pojmami prirodzeného jazyka, možnosť vyhľadávania informácií podľa nepresných alebo neúplných údajov a schopnosť zmysluplne vyhodnotiť reálne ľudské požiadavky. Súčasne informoval o praktických aplikáciách v oblasti informačných technológií a o softwarovom produkte Fuzzy SQL OMRON/ORACLE (Computer Echo 1/95). Firma Aria, ako dcérska firma softwarovej spoločnosti SOFTEC Bratislava sa zaoberá tvorbou fuzzy vývojových nástrojov určených na vývoj konvenčného software, tvorbu expertných systémov a softwarovo realizovaných fuzzy regulátorov. Predmetom výskumu je kombinácia fuzzy teórie a neurónových sietí.

(Pokračovanie na str. 8)

Studenti versus státní majetek

Prostředí, ve kterém žijeme a pracujeme, si vytváříme částečně sami a částečně je pro nás vytváří i další subjekty. Pokud se týče kolejí a menz, zde po stránce materiálního zajištění hraje rozhodující úlohu stát. Prostředky, které na tuto oblast vynakládá, jsou i přes všeobecné mínění většiny z nás vysoké. V minulosti byly vybudovány dostatečné kapacity na pokrytí oprávněných nároků na ubytování a stravování studentů VUT. Jestliže provedeme srovnání se stavem v západních zemích mohou nám alespoň v této oblasti pouze závidět. Z rozsahu pokrytí potřeb studentů však vyplývají i vysoké nároky na údržbu stávajících kapacit. Velká část kolejí a menz měla před rokem 1989 výrazné nedostatky v technickém stavu, ať po stránce topení, elektroinstalace apod., tak po stránce stavební. Od roku 1990 byly provedeny zásadní opravy a rekonstrukce na většině objektů SKM VUT. Můžeme tedy konstatovat, že nastalo období, ve kterém se snažíme po technické stránce výrazně zlepšovat úroveň bydlení na kolejích a stravování v menzách.

Jaká je však reakce některých studentů? Místo, aby si vážili majetku kolejí a menz nebo ho alespoň ignorovali, vynakládají obrovské úsilí na jeho ničení a likvidaci. O tom, že realizace některých "nápadů" není jednoduchá, svědčí následující případ. Pro zajištění bezpečnosti veřejnosti jsme v areálu pod Palackého vrchem opatřili spodní části sloupů veřejného osvětlení, kde je přístup k elektroinstalaci, dvěma kovovými páskami, protože v minulosti byly často kryty na sloupech střeženy. Jednoho rána nás po příjezdu do areálu "přivítaly" nadzvednuté kryty na všech sloupech a odhalená elektroinstalace. Tento nápad si musel vyžádat práci několika studentů v nočních hodinách bez nároků na mzdu. Nás připravil o peníze, protože jsme museli zaplatit opravu. Bohužel většina těchto tzv. recesí nekončí bez nároků na státní pokladnu. Ano, není to nic jiného, než čerpání prostředků poskytnutých státem na placení škod způsobených studenty. Ať již jde o recesi, jejíž výsledkem je vynakládání vysokých částek při odstraňování následků nebo o úmyslné ničení věcí, jedná se o trestné činy s dopady, které vyplývají ze záko-

na. To už nemluvíme o recesi, která vede k ohrožení zdraví a života. Nejedna tragická příhoda to může dokumentovat, bohužel i na kolejích VUT.

Všichni studenti by si měli uvědomit, že prostředky vynakládané na odstraňování takových škod platí ze své kapsy jejich rodiče ve formě daní a i oni sami v kolejném. Rozpočet kolejí a menz je pevný a prostředky do něho rozhodujícím způsobem přiděluje stát ve formě dotace a sami studenti placením kolejného. Jestliže škody dosahují statisícových částek, je zřejmé, že existují pouze tři cesty k pokrytí zvýšených nákladů na jejich likvidaci. Jedna je zvýšení kolejného, druhá je omezení rozsahu prostředků vyčleněných z rozpočtu na zlepšení prostředí na kolejích a menzách, omezení oprav a údržby a konečně zastavení oprav s následným rušením kapacit a pro stravování a ubytování. Třetí, vlastně náhradní řešení, je zavedení systému kaucí. Kauce mají na rozdíl od předchozích způsobů tu výhodu, že o úhradu lokalizované škody se podělí užší okruh studentů. Ve chvíli zavedení přímých dotací však už nebude žádný polštář, který svými dotacemi stát vytváří, ale vše zaplatí sám student, tedy i vandalismus druhých.

Proto si dovoluji vyzvat všechny, kterým se stejně jako mně tento stav nelíbí a nechťejí doplácet na neukázněnost druhých jak finančně, tak i omezováním svých nároků na důstojné prostředí ke studiu, aby každý samostatně hledal cestu, jak proti těmto jedincům bojovat. Ano, je to vlastně boj, boj o nárok na normální životní prostor pro každého z vás. Musíme si totiž přiznat, že jediná cesta z této slepé uličky je v rukou studentů, protože veškerá snaha pracovníků SKM bez aktivní spolupráce studentské části je marná. Ve studentské komunitě je velká síla. Studenti to v minulosti dokázali mnohokrát a pokud budou sami chtít, vím, že i tento problém je pro ně řešitelný. Za pracovníky kolejí a menz mohou říci, že ke všem studentským aktivitám v této oblasti budou přistupovat maximálně vstřícně.

ing. Jaroslav GRULICH
ředitel SKM

Závěry Pedagogické konference, konané dne 6. prosince 1994

Sekce 1: Přijímací řízení a evaluace pedagogického procesu

- 1) Pro efektivnější práci techniky orientované vysoké školy by bylo potřebné kvalifikované marketingové studie, které by hledaly potřeby trhu práce na absolventy v jednotlivých oborech vzdělání v blízké i vzdálenější budoucnosti, zejména v regionálním rozsahu.
- 2) Pracovníci ústavů matematiky a fyziky z FAST, FS a FEI se shodli na vhodnosti ekvivalentních zadání přijímacích zkoušek z matematiky a fyziky. Shodli se na bodovací stupnici max. 25 bodů z jedné disciplíny. Tam, kde se odborně zaměřením zúčastněných fakult i časová synchronizace zkoušek dovolí, jeví se jako účelné využít i identických zadání.
- 3) Doporučuje se časová i věcná koordinace a spolupráce při zajišťování přijímacích zkoušek na zúčastněných fakultách.
- 4) Zainteresovaní pracovníci konstatují, že vedení školy správně oceňuje význam přijímacího řízení. Domnívají se však, že na některých fakultách není odpovídajícím způsobem (např. pedagogickým úvazkem) oceněna aktivita spojená s náročnou přípravou zadání přijímacích zkoušek a ani činnosti pedagogů spojené s vlastním průběhem zkoušek.
- 5) V souvislosti s evaluací pedagogického procesu a zejména s celosvětově stále diskutovanou problematikou hodnocení dosaženého stupně vzdělanosti studentů konstatují účastníci jednání naléhavost zařazení pedagogických, didaktických, psychologických a metodických prací a studií mezi aktivity tvůrčí činnosti hodnocené v rámci vědy a výzkumu, hodnocené a podporované v rámci konferencí, publikací a grantových projektů v rámci grantové agentury VUT.

předseda sekce
doc. ing. Jan M. HONZÍK, CSc.

Sekce 2: Koncepce studijních plánů a studijních oborů

Závěry obsahují dva základní body, které byly předneseny účastníky diskuse a které pokládáme za závažné natolik, aby o nich bylo informováno vedení VUT a přijato po jejich posouzení příslušná opatření.

- 1) Je pocíťována absence, resp. značný nedostatek ve vzdělání posluchačů v oblasti systémového přístupu při řešení technických problémů. Výklad, zejména teoretické látky, by měl být problémově orientován. Současně je evidován výrazný nedostatek samostatné experimentální práce ve výuce.
- 2) VUT by mělo nabízet posluchačům studia takové studijní programy, o něž by měla veřejnost zájem a které by dávaly po jejich absolvování vysokou šanci uplatnění na pracovním trhu. Za tím účelem je nutné vzhledem k dynamickému vývoji a z toho plynoucím změnám v hospodářství, vědě a v technologiích zajistit trvalou inovaci vzdělávacích programů. To vyžaduje výraznou aktivitu vědeckých rad, fakult a školy v této oblasti. Pro jejich efektivní rozhodování je zapotřebí vytvořit systém informací ze sféry potenciálních zájemců o studium a z oblasti trhu práce, a to nejen z hlediska okamžitého stavu, ale i perspektivy vývoje. Splnění tohoto

úkolu vyžaduje provádění fundovaného marketingu.

předseda sekce
doc. RNDr. Petr DUB, CSc.

Sekce 3: Bakalářské studium a jeho vazba na inženýrské studium

Z diskusních příspěvků bylo možno odvodit tyto většinové závěry:

- 1) Diskuse byla velmi stručná - závěr totožný s definicemi profilů absolventů inženýrského a bakalářského studia vyslovenými v úvodním referátu prof. Kadrožka na plenárním zasedání (viz VUT News č. 12/1994).
- 2) Řada fakult má již zkušenosti s bakalářským studiem typu I (např. FEI VUT má již letos první absolventy tohoto typu) a V, případně Y. Zájem o přímý vstup na bakalářské studium je malý. Zavedením bakalářského studia typu V zatím zřejmě některé fakulty řeší nedostatek studentů. Tím se však dostávají do bakalářského studia méně kvalitní studenti, kteří nesplnili požadavky přijímacího řízení. V diskusi zaznělo rovněž upozornění na předběžný návrh textu zákona o vysokém školství, který žádá ukončení bakalářského studia jakéhokoliv typu státní závěrečnou zkouškou, což zatím mnohde není splněno.
- 3) Mírně převažující názor - zachovat na technických univerzitách bakalářské studium typu I (sériový bakalář) s vhodně přizpůsobeným studijním plánem celého studia. Systém je bezproblémový z hlediska přestupu do inženýrské etapy. Ten se doporučuje v budoucnosti výběrový. Tam, kde je to vhodné - např. na základě požadavků technické praxe v regionu - je vhodné zachovat i bakalářské studium typu V (případně Y). Přípravovaný zákon o vysokém školství by neměl konkrétní formy (typy) bakalářského studia předepisovat, což by umožnilo i více typů bakalářského studia na jedné škole.
- 4) V případě bakalářského studia typu I je přechod do inženýrské nadstavby bezproblémový (viz bod 3). V případě bakalářského studia typu V (případně Y) by pokračování v inženýrském studiu mělo být spíše výjimečné a vyžadovalo by nejméně jeden přechodový rok studia a případnou vyrovnávací souhrnnou zkoušku. Tento způsob ovšem značně prodlužuje délku studia.
- 5) Výukovým aktivitám vyšších odborných škol při výuce bakalářů nelze nijak bránit, zejména bude-li legislativně potvrzena a tyto školy získají akreditaci. Při této potenciální konkurenci musí být kladen velký důraz na kvalitu a jasnou profilaci absolventa vysokoškolského bakalářského studia. Jistou možností je i navázání spolupráce vysoké školy s vyššími odbornými školami v regionu.

Diskusi v sekci považují ve shodě s účastníky za velmi prospěšnou a konstruktivní. V řadě problémů je však při konečném řešení třeba počkat na připravovanou legislativu týkající se bakalářského studia.

předseda sekce
prof. ing. Václav ŘIČNÝ, CSc.

Sekce č. 4: Distanční vzdělávání a celoživotní vzdělávání

Jednání v sekcích mělo konstruktivní charakter, neboť všichni diskutující se ztotožnili s potřebou celoživotního vzdělávání a distančního vzdělávání. Byla vyjádřena shoda potřeby konzultací pro přípravu distančních podkladů a příprav seminářů pro pedagogy VUT v Brně pro zabezpečení kvalifikovaného postupu při rozvoji celoživotního a distančního vzdělávání na VUT v Brně.

Konkrétní závěr: CDV na VUT zorganizuje v I. pololetí 1995 řadu tematicky zaměřených jednodenních seminářů o distančním vzdělávání.

předseda sekce
doc. ing. Jan LOJDA, CSc., MBA

Sekce č. 5: Doktorandské studium

Diskutované problémy doktorandského studia:

- vztah školitel - doktorand - oborová rada - vědecká rada fakulty;
- velký počet naplánovaných povinných zkoušek;
- nedostatek primárních informačních fondů, vědeckých časopisů, monografií;
- finanční otázky - ekonomické zabezpečení doktorandů (po ukončení studia odchod schopných doktorandů);
- finanční zabezpečení služebních cest doktorandů (účast na konferencích atd.);
- požadavek na uspořádání celoškolského semináře na téma "doktorandské studium" s hlavními aktéry doktorandy. Účast školitelů žádoucí, účast proděkanů a prorektora pro vědu a výzkum povinná.

předseda sekce:
doc. RNDr. Jaroslav CIHLÁŘ, CSc.

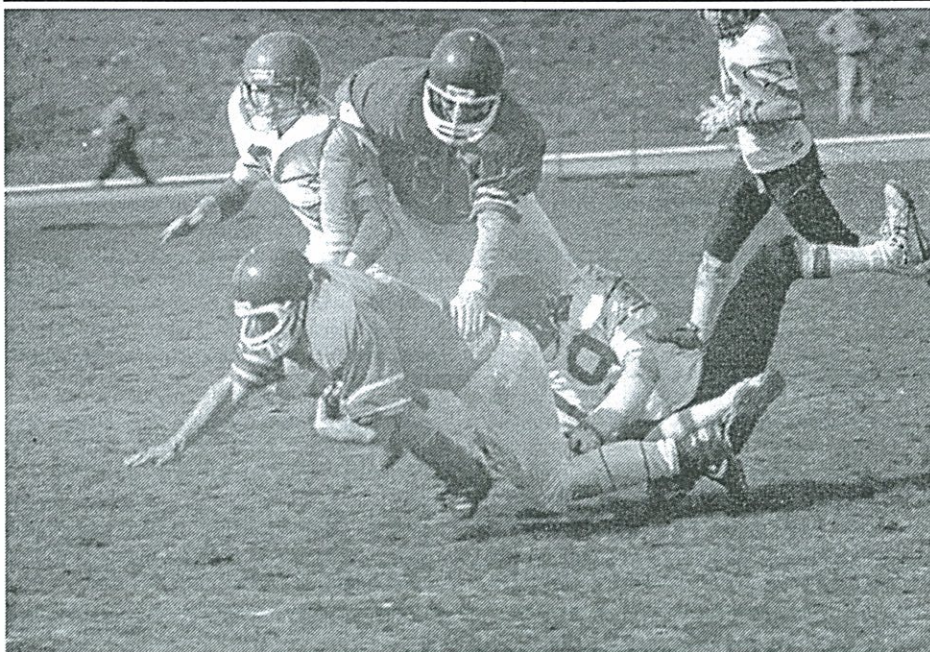
Sekce č. 6: Humanizace technických oborů a výchova k samostatnosti studenta:

Po velmi široké rozpravě na daná témata převažovala atmosféra chuti k řešení těchto problémů jako naléhavých. Všichni účastníci, kterých bylo několik desítek a měli k věci co říci, došli k závěru, že podobné pedagogické konference jsou velmi potřebné a navrhovali, aby se k nim přistupovalo stejně zodpovědně jako nyní a aby pořádány pravidelně.

Z rozpravy vyplynula nutnost přímého propojení mezi humanitními a technickými obory vysokoškolského vzdělávání, aby vystudovaný inženýr byl schopen orientovat se i za hranicí své odbornosti, nebyl odkázán na byrokratický aparát, který ho před světem vnějším ochrání a důležitá rozhodnutí provede za něho. Nevychovávat tedy odborníky, kteří mají své vzdělání jednostranně omezené, jako spíše všestranné vzdělance, kteří mají vztah i k aktivitám zdánlivě neproduktivním a na druhé straně kulturní pracovníky, pro něž není technické vzdělání španělskou vesnicí.

V rozpravě jednoznačně převažoval názor, že Pedagogická konference byla akcí velmi zdařilou a že její průběh v žádném případě nebyla přehlídka ztraceného času.

předseda sekce:
prof. ak. soch. Vladimír PREČLÍK

Bez patřičné výstroje se hráči amerického fotbalu neobejdou. Správně se "vystrojít" přijde hráče na 13 tisíc korun.

Aligátoři reprezentují VUT

Sportovní klub amerického fotbalu USC-Brno ALLIGATORS byl na katedře tělesné výchovy a sportu FS VUT založen dne 19. června 1991.

Americký fotbal to u nás zpočátku neměl vůbec jednoduché a pokud chtěl zapustit kořeny v našich zeměpisných šířkách, musel překonat nejednu překážku. Neexistovala u nás vůbec žádná literatura o tomto sportu a nebylo zde žádné materiální zázemí (specializované obchody atd.) a pochopitelně chyběly i tolik potřebné zkušenosti. Bylo pouze nadšení studentů provozovat americký fotbal a ochota ze strany katedry tělesné výchovy a sportu FS VUT podpořit tento druh sportu.

Trénink probíhal od roku 1991 do roku 1993 pod vedením PaedDr. Jaroslava Bogdálka z KTVS, který trénoval především kondiční přípravu. Jediným způsobem, jak jsme získávali cenné informace o americkém fotbalu, bylo satelitní vysílání.

Radikální průlom nastal v polovině roku 1993, kdy se podařilo získat kvalifikovaného trenéra amerického fotbalu z USA.

Michael HURLEY (Texas) vnesl nový model přípravy hráčů (3x týdně trénink na hřišti, 2x v posilovně a 1x týdně teoretická výuka).

Pod jeho vedením sehráli studenti 27. listopadu 1993 v Praze svůj první zápas, který vstoupil do historie českého sportu, neboť se jednalo o vůbec první utkání amerického fotbalu u nás.

Po získání finančního obnosu od sponzorů, vstoupili aligátoři do III. Rakouské ligy. V červenci 1994 se uskutečnilo finále ligy, ve kterém brněnský tým obsadil 2. místo. Od září 1994 do konce října se uskutečnil 1. ročník České ligy amerického fotbalu, ve kterém Alligators obsadil také 2. místo.

Od roku 1991 do roku 1994 "prošlo" týmem více jak 150 studentů. V současné době je v klubu zaregistrováno 50 hráčů, převážně studentů VUT a dalších VŠ.

K úspěchům sezóny 1994 lze připočítat získání asistenta trenéra - Sergio BELLINI (Itálie) a podepsání profesionální smlouvy (4 hráči) s německou Bundesligou.

Plány na rok 1995: Rakouská liga (od dubna), přátelské utkání s C.O.I. U.S.A. (červen), Česká liga (od září).

Zbyněk ZELINKA
manažér USC - Brno Alligators
student IV. ročníku FP VUT

ALLIGATORS - EAGLES

V akci můžete tým Aligátorů vidět v Brně v sobotu 15. dubna. Naše hráče můžete přijít povzbudit na hřišti pod Palackého vrchem, kde v rámci Rakouské ligy se tým USC-Brno Alligators střetne týmem Ostrava-Eagles. Začátek zápasu je ve 14,00 hod.

Konkurs na rozhodčí

Asociace českých rozhodčích amerického fotbalu byla založena v září 1994 v Brně. Stát se členy asociace máte možnost i vy, pokud se zúčastníte konkursu na rozhodčí amerického fotbalu.

Konkurs se koná v neděli 16. dubna od 10 hodin na katedře tělovýchovy a sportu Fakulty strojní VUT. Konkursu se mohou zúčastnit i ženy, jedinou podmínkou pro muže i ženy je minimální věková hranice 18 let.

1. Fuzzy Workshop Čech a Slovenska

(Dokončení ze str. 6)

Vzhledem na poměrně velké zastúpenie účastníkov zo školstva boli diskutované aj otázky výuky teórie fuzzy množín v Čechách a na Slovensku. Rozoberané boli problémy s obsahom a formou výuky, vrátane dostupnosti literatúry na jednotlivých univerzitách. Veľmi dobré výsledky boli dosiahnuté na PíF Univerzity Palackého Olomouc, o ktorých referovala RNDr. Jana Talašová, CSc.

Fuzzy Workshop sa konal v príjemnom prostredí miestneho kaštieľa, kde boli pre účastníkov vytvorené veľmi dobré podmienky vrátane poskytovaných služieb. Účastníci tiež ocenili vytvorenie dostatočného priestoru pre neformálne diskusie a nadviazanie osobných kontaktov.

Po konaní medzinárodného sympózia v Bechyni (jún 1990) a medzinárodnej konferencie v Liptovskom Mikuláši (február 1992) sa uskutočnil v januári 1996 medzinárodná konferencia 3. FSTA (Fuzzy Sets Theory and Applications) v Liptovskom Jáne. Významnou udalosťou bude 7. svetový kongres IFSA (International Fuzzy Systems Association) pripravovaný na rok 1997 v Prahe. Kongres sa koná každé dva roky striedavo v Ázii, Severnej Amerike a Európe, pričom tentokrát sa uskutoční po prvý krát v postkomunistickú krajinu, ako spoločná česko-slovenská akcia.

Mgr. Jaroslav KOSTELANSKÝ

Není výjimkou, že zápas "tvrdých mužů" rozhoduje žena.